

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ІНІ АГРОТЕХНОЛОГІЙ ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОЛОГІЇ, ЛІСІВНИЦТВА ТА САДОВО-ПАРКОВОГО
ГОСПОДАРСТВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням Вченої ради
Вінницького національного
аграрного університету
«17» Серпень 2025 р.

Протокол № 9

Голова Вченої ради

Григорій КАЛЕТНИК

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор
Вінницького національного
аграрного університету

Віктор МАЗУР

«17» Серпень 2025 р.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування

**для здобуття другого (магістерського рівня вищої освіти) за спеціальністю
НЗ Садово-паркове господарство**

ВІННИЦЯ – 2025

Програму підготували:

Дідур І.М. директор ННІ агротехнологій та природокористування, д.с.-г.н., професор;

Врадій О.І. доцент кафедри екології та охорони навколишнього середовища, к. с-г.н., доцент;

Матусяк М.В. завідувач кафедри лісового та садово-паркового господарства, к. с-г. н., доцент;

Панцирева Г.В. доцент кафедри лісового та садово-паркового господарства, д.с-г.н., доцент.

Рекомендовано до видання Вченою радою Вінницького національного аграрного університету.

(протокол від «17» березня 2025 р. № 9)

Схвалено науково-методичною комісією Вінницького національного аграрного університету

(протокол від «14» березня 2025 р. № 7)

Рекомендовано до видання Вченою радою ННІ агротехнологій та природокористування

(протокол від 12.03. 2025 р. № 6)

Схвалено навчально-методичною комісією ННІ агротехнологій та природокористування

(протокол від 12. 03. 202 р. № 7)

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Мета та завдання фахового вступного випробування.....	5
2. Характеристика змісту програми.....	6
3. Вимоги до здібностей і підготовленості вступників.....	12
4. Порядок проведення фахового вступного випробування.....	13
5. Структура завдання фахового вступного випробування	14
6. Критерії оцінювання фахового вступного випробування.....	15
7. Рекомендована література.....	16
8. Додатки.....	17

ВСТУП

Основою для визначення змісту вступного фахового випробування на здобуття ступеня магістра є освітньо-професійна програма вищої освіти за спеціальністю НЗ Садово-паркове господарство.

Під час вступного фахового випробування на освітньо-професійну програму підготовки фахівців освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю НЗ Садово-паркове господарство вступники повинні показати рівень теоретичних знань з циклу фундаментальних та основних розділів спеціальних дисциплін. Завдання фахового вступного випробування для вступу на програму підготовки фахівців освітнього ступеня «Магістр» складається з 25 запитань із комплексу фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Метою фахового вступного випробування є всебічна перевірка готовності бакалавра до засвоєння освітньо-професійної програми за освітнім ступенем «Магістр» спеціальності НЗ Садово-паркове господарство»

Завдання до фахового вступного випробування вступників, які вступають на навчання для здобуття освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю НЗ Садово-паркове господарство містять питання з наступних базових дисциплін, що викладались під час навчання на основі здобутих раніше освітніх рівнів за спеціальністю НЗ Садово-паркове господарство:

- Луківництво і газони;
- Декоративне садівництво;
- Озеленення населених місць;
- Парковпорядкування;
- Гідротехнічні споруди садів і парків;
- Декоративне розсадництво з основами насінництва;
- Декоративні рослини закритого ґрунту;
- Інженерне обладнання СПО.

2. ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМІСТУ ПРОГРАМИ

ПЕРЕЛІК ДИСЦИПЛІН ТА ЇХНІХ РОЗДІЛІВ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

Луківництво і газони:

1. Наведіть функціональну класифікацію дернових покриттів.
2. Надайте характеристику експлуатаційно-механічних властивостей газонної дернини, що характеризують її стійкість до різних навантажень і несприятливих умов.
3. Вкажіть оптимальні рівні скошування газонних трав залежно від їх екобіоморфологічної характеристики.
4. Назвіть екобіоморфи газонних трав.
5. Назвіть газонні трави, що утворюють травостої найвищої якості.
6. Дайте характеристику основним технологіям створення газонів.
7. Як поділяються бур'яни залежно від тривалості їх життя.
8. Охарактеризуйте процес випирання злаків на газонах.
9. Назвіть препарати, які використовуються для боротьби з бур'янами під час підготовки ґрунту під газон.
10. Дайте визначення дернини, охарактеризуйте її горизонти.

Декоративне садівництво:

1. Загальні поняття в декоративному садівництві. Сучасні тенденції розвитку.
2. Морфо-біологічна характеристика садово-декоративних видів.
3. Особливості росту і розвитку декоративних видів та їх декоративні якості.
4. Особливості підготовки ґрунту на об'єктах озеленення
5. Насіннєве та вегетативне розмноження декоративних рослин.
6. Види декоративних насаджень та їх призначення.
7. Який зв'язок життєвих циклів рослин із процесами цвітіння?
8. Скільки включає в себе фаз ініціація цвітіння?
9. Які існують основні способи вегетативного розмноження в природних умовах?

10. Які види вегетативного розмноження найчастіше застосовуються у промисловому квітникарстві?
11. Які багаторічні трав'яні рослини розмножують шляхом поділу куща в тепличних комплексах?
12. Від чого залежить здатність утворення коренів і пагонів відібраного матеріалу?
13. Що таке індукція та під дією яких факторів вона відбувається?
14. Що таке фотоперіодизм?

Озеленення населених місць:

1. Роль зелених насаджень у населених пунктах.
2. Система озеленення в населених пунктах.
3. Типи посадок декоративних рослин.
4. Квіткове оформлення населених пунктів. Газони.
5. Перерахуйте функції зелених насаджень в населених пунктах.
6. Перерахуйте основні принципи розміщення зелених насаджень в населених пунктах.
7. Які типи систем озеленення населених пунктів Ви знаєте?
8. Дайте визначення та наведіть основні цифри рівня озеленення.
9. Що таке норма озеленення? Від яких факторів залежить показник норми озеленення? Які поправки враховуються при розрахунках норми озеленення населеного пункту? Назвіть показники.
10. Що таке забезпеченість зеленими насадженнями? Яка забезпеченість зеленими насадженнями в Україні?
11. Які прийоми планування зелених насаджень Ви знаєте? Охарактеризуйте під час створення яких об'єктів доцільно притримуватись регулярного та пейзажного прийому?
12. Назвіть типи посадок дерев і кущів?
13. Що таке вертикальне озеленення? Які прийоми вертикального озеленення Ви знаєте? Які є типи посадок витких рослин?
14. Назвіть основні принципи квіткового оформлення в озелененні міст та

селищ.

15. Які прийоми квіткового оформлення в озелененні міст та селищ залежно від призначення і місця розташування Ви можете назвати?

16. За якими ознаками класифікують зелені насадження в населених пунктах?

17. На які стадії поділяється та які документи включає процес проектування об'єкта озеленення?

18. Що таке сквер, класифікація та принципи проектування скверів в містах.

19. Прийоми і принципи озеленення міських вулиць.

20. Наведіть особливості озеленення житлових районів та кварталів.

21. Перерахуйте особливості озеленення територій обмеженого користування.

22. Які особливості озеленення територій загального користування.

Парковпорядкування:

1. Поняття парковпорядкування. Організація процесу утворення садово-паркових об'єктів.

2. Агротехнічна підготовка на територіях садово-паркових об'єктів.

3. Проект виконання робіт.

4. Охорона садово-паркових об'єктів.

5. Інженерні системи садово-паркових об'єктів.

6. Особливості посадки дерев в складних екологічних умовах. Терміни проведення посадкових робіт.

Гідротехнічні споруди садів і парків:

1. Загальні відомості про гідротехнічні споруди.

2. Класифікація гідротехнічних споруд.

3. Історія розвитку гідротехнічного будівництва у садово-парковому господарстві.

4. Роль води у садово-парковому господарстві.

5. Зрошувальні меліорації садово-паркових об'єктів.

6. Осушувальні меліорації.

7. Художньо-естетичне оформлення водойм у садах і парках.

8. Особливості технології будівництва гідротехнічних споруд.

9. Обґрунтуйте порядок проведення підготовчих робіт на об'єктах озеленення.
10. Охарактеризуйте технологію благоустрою природних водойм.
11. Охарактеризуйте технологію влаштування альпінарію.
12. Охарактеризуйте способи догляду за насадженнями після їх влаштування.
13. Проаналізуйте обладнання загального користування, яке використовується на садово-паркових об'єктах і наведіть його характеристики.
14. Обґрунтуйте порядок застосування спеціалізованого обладнання на садово-паркових об'єктах.

Декоративне розсадництво з основами насінництва:

1. Призначення та класифікація розсадників.
2. Види садивного матеріалу та його класифікація.
3. Особливості застосування сівозмін в різних ґрунтово-кліматичних зонах.
4. Системи основного обробітку ґрунту та умови їх застосування.
5. Класифікація добрив, які застосовуються в розсадниках. Система застосування добрив.
6. Основні завдання доглядів за посівами до появи сходів і за сіянцями та умови їх застосування.
7. Способи і види вегетативного розмноження та його значення в розсадництві.
8. Особливості великомірного садивного матеріалу та його технологія вирощування.
9. Виробництво декоративного садивного матеріалу із закритою кореневою системою та особливості його використання.
10. Взаємовплив деревних рослин у деревостанах.
11. Добір біологічно стійкого поєднання деревних рослин.
12. Передпосадковий обробіток ґрунту на зрубках.
13. Передпосадковий обробіток ґрунту на пісках і староорних землях.
14. Початкова густина лісових культур.
15. Розташування садивних місць під час створення лісових культур.
16. Види садивного матеріалу та вимоги до його якості.
17. Передсадивне підготування сіянців та саджанців.

18. Терміни садіння.

19. Способи садіння та агротехнічні вимоги до виконуваних робіт.

20. Способи, терміни та повторюваність агротехнічних доглядів.

Декоративні рослини закритого ґрунту:

1. Назвіть види розмноження квітникових рослин.

2. Які видозміни пагону вам відомі, перерахуйте.

3. Як поділяються рослини за типом росту.

4. Яка схема посадки найпоширеніших квіткових культур у квітниках.

5. Перші оранжереї: де і коли були збудовані.

6. Що таке флора та її основні характеристики.

7. Які основні напрями дослідження регіональних флор.

8. Якими обставинами визначається результат інтродукції тропічних та субтропічних рослин?

9. Основні біоморфи тропічних та субтропічних рослин.

10. Господарське значення тропічних та субтропічних видів рослин.

11. Вплив абіотичних чинників на рослини захищеного середовища.

12. Особливості морфологічної будови деревних, трав'яних рослин незахищеного середовища.

13. Особливості морфологічної будови рослин захищеного середовища.

14. Систематична приналежність рослин.

Інженерне обладнання СПО:

1. Класифікуйте садово-паркові споруди та обладнання. Наведіть їх характеристики. Охарактеризуйте споруди монументального і декоративного призначення, які застосовуються в садах і парках.

2. Проаналізуйте порядок фінансування садово-паркових об'єктів різного функціонального призначення.

3. Якими організаціями здійснюється контроль за станом зелених насаджень в містах та інших населених пунктах України?

4. Державні будівельні нормативи України під час інженерного обладнання садово-паркових об'єктів.

5. Вертикальне планування території садово-паркових об'єктів методом профілів.
6. Вертикальне планування території садово-паркових об'єктів методом червоних точок та червоних горизонталей.
7. Складання проектної документації під час проведення інженерних робіт.
8. Проектування інженерних мереж водопостачання, каналізації, тепlopостачання на садово-паркових об'єкта.
9. Особливості збереження та створення зелених насаджень на садово-паркових об'єктах під час проведення інженерних заходів.

3. ВИМОГИ ДО ЗДІБНОСТЕЙ І ПІДГОТОВЛЕНOSTI ВСТУПНИКІВ

Програма фахового вступного випробування на освітньо-професійну програму підготовки фахівців освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю НЗ Садово-паркове господарство складена відповідно до Галузових стандартів вищої освіти «Освітньо-професійної програми» підготовки магістра за спеціальністю НЗ Садово-паркове господарство.

Вимоги до фахових вступних випробувань базуються на нормативних формах державної атестації осіб, які навчаються у вищих навчальних закладах. На вступні випробування виноситься система умінь, що визначена Освітньо-професійною програмою зазначеної спеціальності. Зміст фахових вступних випробувань базується на системі основних тематичних частин і розділів нормативних навчальних дисциплін, що визначені «Освітньо-професійною програмою» підготовки фахівця освітнього ступеня магістр.

Вступник освітнього рівня бакалавр для здобуття ступеня магістра за спеціальністю «Садово-паркове господарство» повинен:

знати:

- методи і принципи в садово-парковому господарстві;
- напрямки садівничих наукових досліджень;
- загальні поняття про озеленення населених місць та його складові;

вміти:

- оперувати знаннями з базових дисциплін та садово-паркового господарства та вміння їх застосовувати на практиці;
- вміти визначитись в напрямках досліджень;
- застосувати основні садівничі закони і вміти ними оперувати.

4. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Програма вступного випробування побудована у відповідності до другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Садово-паркове господарство» зі спеціальності НЗ Садово-паркове господарство побудована з урахуванням базових знань та вмінь набутих при освоєнні освітніх компонент освітнього ступеня бакалавр, магістр та освітньо-кваліфікаційного ступеня спеціаліст. Фахові вступні випробування побудовані у формі тестових завдань на базі навчальних дисциплін, які є обов'язковими для здобуття наступного рівня вищої освіти та передбачають когнітивні знання для відповіді на запитання з дисциплін: луківництво і газони, декоративне садівництво, озеленення населених місць, парко впорядкування, гідротехнічні споруди садів і парків, декоративне розсадництво з основами насінництва, декоративні рослини закритого ґрунту, інженерне обладнання СПО.

Загальний час на виконання тестових завдань складає 60 хвилин, максимальна кількість балів, що отримує вступник, складає 200 балів.

5. СТРУКТУРА ЗАВДАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Фахове вступне випробування складається із 25 тестових завдань фахових дисциплін на які слід дати відповідь у письмовій формі. Завдання побудовано з вибором однієї правильної відповіді має основну та чотири варіанти відповіді з яких лише один варіант правильний.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

**Критерії оцінювання фахового вступного випробування
для здобуття ступеня магістра
за спеціальністю НЗ Садово-паркове господарство**

Критерії оцінювання результатів тестування:

Завдання	Бали
Тестове запитання (1 – 25)	по 8 балів за кожне

Шкала оцінювання результатів тестування:

Сума балів за тестування	Оцінка за національною шкалою
170 – 200	відмінно
130 – 169	добре
100 – 129	задовільно
0 – 99	незадовільно

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Білоус В.І. Садово-паркове мистецтво: Коротка історія розвитку та методи створення художніх садів. К.: Наук. світ, 2021. 299 с.
2. Білоус В.І. Садово-паркове мистецтво. К.: Наук. світ, 2019. 240 с.
3. Білоус А.М., Кашпор С.М., Миронюк В.В. Лісотаксаційний довідник. Дніпро: Ліра, 2020. 360 с.
4. Гром М.М. Лісова таксація. Львів: РВВ НЛТУ України, 2007. 416 с.
5. Гром М.М. Лісовпорядкування. Львів: РВВ НЛТУ, 2013. 264 с.
6. Дідур І.М. Прокопчук В.М. Циганська О.І. Циганський В.І. Газони. Технологічні особливості створення та експлуатації. Вінниця ВНАУ. 2019. 293 с.
7. Дідур І.М., Прокопчук В.М., Панцирева Г.В., Циганська О.І. Рекреаційне садово-паркове господарство. Навчальний посібник. Вінниця: ВНАУ 2020. 328 с.
8. Іщук Л.П. Олешко О.Г., Черняк В.М., Козак Л.А. Квітникарство. Біла Церква: Поліграф, 2014. 292 с.
9. Каганяк Ю.Й., Горошко М.П., Король М.М., Часковський О.Г. Інвентаризація садово-паркових об'єктів. Львів: «Камула», 2014. 220 с.
10. Калініченко О.А. Декоративна дендрологія. К.: Вища школа, 2003. 198 с.
11. Ковалевський С.Б., Демченко О.О., Курдюк О.М. Інтродукція рослин. К.: Компрінт, 2017. 173 с.
12. Кохановський В.М., Мельник Т.І., Коваленко І.М., Мельник А.В. Декоративна дендрологія. Голонасинні. Суми: Коллаж-Принт, 2020. 263 с.
13. Кучерявий В.П. Озеленення населених місць. Львів: Світ, 2005. 456 с.
14. Маурер В. М., Пінчук А. П., Бобошко-Бардин І. М., Косенко Ю. І. Декоративне розсадництво. К.: НУБіП України, 2016. 284 с.
15. Попович С.Ю., Власенко А.С., Вакаренко О.В. Конспект декоративних фітоавтохтонів України. К.: Компрінт, 2018. 267 с.
16. Прокопчук В. М. Інтродукція в Лісостеп України квітниково-декоративних рослин родини ранникових (*Scrophulariaceae Juss.*). Монографія. Вінниця, 2012. 180 с.
17. Роговський С.В., Масальський В.П., Лавров В.В. Сучасні технології в розсадництві. Біла Церква: БНАУ, 2018. 184 с.
18. Сікура Й.Й., Капустян В.В. Інтродукція рослин (її значення для розвитку цивілізації, ботанічної науки та збереження біорізноманіття рослинного світу). К. Фітосоціоцентр, 2003. 280 с.
19. Слепцов Ю.В., Якубенко Б.Є., Богданова В.Д. Квітникарство закритого ґрунту. Вінниця: ТОВ «Ніланд-ЛТД», 2014. 182 с.

ДОДАТКИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ННІ АГРОТЕХНОЛОГІЙ ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОЛОГІЇ, ЛІСІВНИЦТВА ТА САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА

ЗАВДАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

**для здобуття ступеня магістра
за спеціальністю НЗ Садово-паркове господарство**

Варіант

Тестові завдання.

Завдання 1

Завдання

Завдання 25

Шкала оцінювання за 200-бальною шкалою кожне запитання 8 балів

Затверджено на Вченій раді ННІ агротехнологій та природокористування
Протокол № .. від20.... р.

ЗРАЗОК ВІДПОВІДІ НА ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

(прізвище, ім'я, по батькові)

Варіант №

Номер завдання	Відповіді
1	
2	
3	
25	

_____ 2025 р.
(дата)

(підпис здобувача вищої освіти)